

Helsingfors/Mariehamn 24.4.2013

Nr 13/13

Hänvisning Ålands lagtings skrivelser
10.4.2013, nr 70, 73 och
75/2013.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 10.4.2013 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om skattelättnader vid kommunalbeskattningen för skatteåren 2013-2015 (nedan landskapslagen),
2. Landskapslag om ändring och temporär ändring av kommunal-skattelagen för landskapet Åland,
3. Landskapslag om ändring av 1 § landskapslagen om kompen-sation för uteblivna inkomster från beskattningen av kapitalin-komst.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

Enligt landskapslagen berättigas en skattskyldig som bedriver näringsverksamhet att, på det sätt som föreskrivs i lagen om höjda avskrivningar på produktiva investeringar skatteåren 2013-2015 (FFS 699/2012), i kommunalbeskattningen dra av anskaffningsutgifterna för byggnader, maskiner och anläggningar som den skattskyldige använder i produktiv verksamhet och tar i bruk kalenderåren 2013-2015. Dessutom berättigas aktiebolag och andelslag att vid kommunalbeskattningen under skatteåren 2013-2015 från sin inkomst av näringsverksamhet göra ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013-2015 (FFS 992/2012).

Skattesatserna för samfund och samfällda förmåner vid kommunalbeskattningen ändras. Samtidigt ändras procentsatsen för det belopp som betalas till kommunerna som kompensation för uteblivna inkomster från beskattningen av kapitalinkomst.

Lagstiftningsbehörigheten

I en landskapslag kan enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland för vinnande av enhetlighet och överskådlighet intas stadganden av rikslagstiftningsnatur som i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i rikslag. Intagande av sådana stadganden i en landskapslag medför inte ändring i fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet.

Landskapet tillkommer enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet och kommunerna tillkommande skatter, medan rikets lagstiftande organ enligt 27 § 36 punkten i sagda lag förbehållits skattelagstiftningen i övrigt. I landskapets behörighet gällande kommunalbeskattningen ingår att på nu företaget sätt lagstifta om den kommunerna tillkommande andelen av samfundsskatten (jämför Högsta domstolens utlåtande 12.12.2011, nr. 2807).

I landskapslagens 3 § 2 mom. har intagits en bestämmelse om att hänvisningarna i den antagna rikslagstiftningen till bestämmelser i rikslagstiftningen ska avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen såvitt motsvarande bestämmelser finns i landskapslagstiftningen. Av stadgandet kan inte uttryckligen utläsas vilka bestämmelser i landskapslagstiftningen som avses, varför det är oklart. Stadgandet är av denna orsak inte lagtekniskt tillfredsställande, men utgör det oaktat inte en behörighetsöverskridning. Till den del de hänvisningar som i rikslagen görs till annan rikslagstiftning berör rättsområden som utgör riksbehörighet, kan de med stöd av 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagstiftningen.

Enligt övergångsbestämmelserna får lagändringarna viss retroaktiv verkan, eftersom de till vissa delar ska tillämpas från ingången av skatteåret 2013. Med anledning härav konstaterar Ålandsdelegationen att grundlagen inte innehåller något absolut förbud mot retroaktiv skattelagstiftning. Däremot följer av grundlagens egendoms- skydd samt av allmänna rättsprinciper, såsom kraven på förutsägbarhet och skälighet, att retroaktiv skattelagstiftning ska undvikas. Ändringarna har varit förutsägbara och de kan inte anses oskäliga. Hinder för en retroaktiv tillämpning av landskapslagarna föreligger inte.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagarna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet. Delegationen har ovan i utlåtandet anfört anmärkningar beträffande landskapslagens 3 § 2 mom., men ansett att stadgandet inte strider mot behörighetsfördelningen.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Peltonpää jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare